

Cách mạng Tháng Mười Nga soi sáng sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa hiện nay

ĐINH NGỌC HOA*

Một thế kỷ đã trôi qua, nhưng tinh hoa, giá trị thời đại của cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn tỏa sáng, là một nguồn động lực lớn thôi thúc và khơi dậy tinh thần cách mạng của nhân dân tiến bộ toàn thế giới, trong đó có nhân dân Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam trên con đường đổi mới đất nước, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế. Cách mạng Tháng Mười để lại cho chúng ta nhiều bài học có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc, trong đó có những vấn đề chiến lược về bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Ý nghĩa, giá trị to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga

Ngày 7-11-1917, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản (B) Nga đứng đầu là V.I. Lê-nin, giai cấp công nhân và nhân dân lao động Nga nhất loạt khởi nghĩa, lật đổ chính quyền của giai cấp tư sản và phản cách mạng, lập nên Nhà nước Xô-viết. Cách mạng Tháng Mười thức tỉnh các dân tộc bị áp bức, soi sáng con đường phát triển, tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội (CNXH). Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười khẳng định bản chất khoa học và cách mạng của Chủ nghĩa Mác - Lê-nin, cung cấp những bài học lịch sử vô giá

cho các cuộc cách mạng vì độc lập dân tộc và CNXH.

Trong thời gian không dài, từ một nước tư bản trung bình, Liên Xô trở thành một quốc gia hùng mạnh, là lực lượng chủ yếu cứu nhân loại thoát khỏi thảm họa của chủ nghĩa phát-xít, tạo điều kiện cho một loạt nước Đông Âu và châu Á, sau đó là Mỹ La-tinh, tiến hành thắng lợi cách mạng giải phóng dân tộc và từng bước quá độ lên CNXH. Cách mạng Tháng Mười phá vỡ một mảng lớn của thế giới tư bản, tạo điều kiện cho nhiều quốc gia vốn là thuộc địa giành độc lập dân tộc và tự quyết định vận mệnh phát triển của mình. Được cổ vũ

bởi thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười và sự mở đường cho thời đại mới do chính cuộc cách mạng đó tạo ra, các dân tộc sau khi giành được độc lập dân tộc có thể quá độ tới CNXH. Mở ra khả năng và triển vọng tốt đẹp đó của lịch sử là một cống hiến vô giá của Cách mạng Tháng Mười đối với nhân loại.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười và sự ra đời của nước Nga Xô-viết làm cho CNXH từ một học thuyết lý luận trở thành một chế độ xã hội kiểu mới. Từ đây, chủ

* Đại tá, PGS, TS, Phó Giám đốc Học viện Chính trị Công an nhân dân, Bộ Công an

Rạng sáng 7-11-1917 (25 tháng 10 theo lịch Nga cũ) lực lượng khởi nghĩa tấn công Cung điện Mùa Đông ở Pê-tơ-rô-grát (nay là Xanh Pê-téc-bua), mở đầu cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại

Ảnh: Tư Liệu

nghĩa tư bản bị phủ định về mặt nguyên tắc, các dân tộc vốn là thuộc địa và lạc hậu, còn đang ở các quan hệ tiến tư bản chủ nghĩa, trên con đường phát triển của mình, có thể bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa để quá độ tới CNXH. Độc lập dân tộc gắn liền với CNXH trở thành xu thế khách quan của phát triển, phù hợp với lô-gíc lịch sử - tự nhiên mà các nhà kinh điển của Chủ nghĩa Mác - Lê-nin nêu ra. Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm nhận thấy, đó là con đường phát triển của cách mạng Việt Nam.

Đánh giá về giá trị và ý nghĩa của cách mạng Tháng

Mười, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: *"Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu, hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người, chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế"*; *"Cách mạng Tháng Mười mở ra con đường giải phóng cho các dân tộc và cả loài người, mở đầu một thời đại mới trong lịch sử, thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên toàn thế giới"*⁽¹⁾.

Cách mạng Tháng Mười Nga là nguồn cổ vũ to lớn đối

với cách mạng Việt Nam, để lại cho chúng ta nhiều bài học kinh nghiệm quý: bài học về xây dựng Đảng Cộng sản là đội tiên phong của giai cấp công nhân, lấy chủ nghĩa Mác - Lê-nin làm nền tảng, kỷ luật tập trung, liên hệ mật thiết với quần chúng; bài học về xây dựng khối liên minh giai cấp công nhân và giai cấp nông dân do giai cấp công nhân lãnh đạo là lực lượng chính của cách mạng; bài học về xây dựng nhà nước kiểu mới, mọi quyền lực thuộc về

(1) Hồ Chí Minh: *Tàn tập*. Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t. 15, tr. 388

nhân dân, bảo đảm tự do, bình đẳng, hạnh phúc cho nhân dân; bài học về chính sách đại đoàn kết dân tộc, trên nền tảng liên minh công nông, tôn trọng quyền tự quyết dân tộc; bài học về xây dựng lực lượng vũ trang công nông do Đảng lãnh đạo, làm nòng cốt cho toàn dân đánh giặc và bảo vệ chính quyền cách mạng; bài học về phương pháp cách mạng bạo lực của quần chúng và khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền, khởi nghĩa vũ trang phải có thời cơ cách mạng chín muồi... Năm 1927, trong tác phẩm “Đường cách mệnh”, Nguyễn Ái Quốc chỉ rõ: “*Cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì phải dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất. Nói tóm lại phải theo chủ nghĩa Mã-khắc-tư và Lê-nin*”.

Chính nhờ đi theo con đường của Cách mạng Tháng Mười, Việt Nam đã làm nên Cách mạng Tháng Tám, mở ra kỷ nguyên mới cho đất nước - kỷ nguyên độc lập dân tộc, dân chủ và CNXH. Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, lấy chủ nghĩa Mác - Lê-nin làm nền tảng tư tưởng, nhân dân ta đánh thắng các cuộc chiến tranh xâm lược của các đế quốc sừng sỏ trên thế giới, giành

được độc lập hoàn toàn cho đất nước, nêu gương sáng cho sự nghiệp đấu tranh của các dân tộc bị áp bức trên thế giới. Sau năm 1975, Đảng lãnh đạo cả nước quá độ lên CNXH; trải qua hơn 30 năm đổi mới và giành được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa rất quan trọng.

Yêu cầu của sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa hiện nay

Sự sụp đổ của mô hình xã hội chủ nghĩa (XHCN) ở các nước Đông Âu và Liên Xô minh chứng cho quan điểm của V. I. Lê-nin: “*Giành chính quyền đã khó nhưng giữ chính quyền lại càng khó hơn*” và “*cách mạng phải có sức mạnh tự bảo vệ*”. Trong điều kiện hiện nay, cuộc đấu tranh vì CNXH và sự tiến bộ cho nhân loại tiếp tục diễn ra trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động hết sức phức tạp, song về bản chất, mục tiêu, lý tưởng của cuộc cách mạng là không thay đổi.

Công cuộc đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế của Việt Nam đang trên đà phát triển mang tính bước ngoặt; mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ an ninh, trật tự cũng đang đứng trước những thách thức và khó khăn rất lớn, phản ánh rõ tính chất của cuộc đấu tranh giai cấp,

đấu tranh dân tộc và tính quốc tế đang diễn ra hết sức quyết liệt trên tất cả mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Cuộc đấu tranh này vừa chống lại âm mưu và hoạt động “diễn biến hòa bình”, phá hoại, gây bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch, phản động; vừa phải cảnh giác để phòng với các biến động phức tạp và nguy cơ xung đột biển, đảo, biên giới; vừa phải đối mặt và đấu tranh trực diện với các hoạt động “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” từ trong nội bộ, đấu tranh với chính mình để giữ gìn và tăng cường sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo của Đảng cầm quyền và sức mạnh của Nhà nước XHCN.

Chúng ta kiên quyết đấu tranh không khoan nhượng với các khuynh hướng cơ hội chính trị, tư tưởng cực đoan lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền, tự do dân tộc, tôn giáo để chống phá công cuộc đổi mới của Việt Nam; ngăn ngừa và làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động gây mất ổn định chính trị xã hội, xâm phạm độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, gây tổn hại cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước; ngăn chặn và trừng trị có hiệu quả mọi tội phạm, bảo đảm tốt trật tự, an toàn xã hội.

Kế tục sự nghiệp vĩ đại của cuộc Cách mạng tháng Mười Nga, kiên quyết bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa

Ngày nay, các thế lực thù địch vẫn đang ra sức phủ nhận thành quả của Cách mạng Tháng Mười, ra sức chống phá phong trào cách mạng trên thế giới và ở Việt Nam. Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta cần nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, làm thất bại chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, vận dụng tinh thần cách mạng sáng tạo của Cách mạng Tháng Mười Nga trong điều kiện cụ thể của nước ta để xây dựng thành công và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Dưới ánh sáng của cuộc cách mạng Tháng Mười Nga, chúng ta cần đặc biệt chú ý một số vấn đề trong chiến lược bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN như sau:

Một là, bảo vệ tổ quốc XHCN là một quy luật khách quan, là nhiệm vụ chiến lược cơ bản, trọng yếu và thường xuyên.

Ngay sau khi nước Cộng hòa Xô-viết, Tổ quốc XHCN đầu tiên trong lịch sử nhân loại ra đời, V.I. Lê-nin khẳng định: cùng với việc bắt đầu bảo vệ CNXH, chúng ta phải bảo vệ Tổ quốc XHCN. Người

cũng chỉ ra tính chất chính nghĩa, tính chất cách mạng, tính toàn dân, tính quốc tế của sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc XHCN và xác định những vấn đề chiến lược về bảo vệ Tổ quốc XHCN.

Do liên quan trực tiếp đến sự hưng thịnh hay suy vong của quốc gia, dân tộc và của chế độ XHCN, chiến lược bảo vệ Tổ quốc XHCN là một trong hai chiến lược cơ bản, trọng yếu và thường xuyên của đất nước, cùng với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giữ vai trò chủ đạo, làm cơ sở để hoạch định các kế hoạch chiến lược trên các lĩnh vực cơ bản của đời sống xã hội. Chiến lược bảo vệ Tổ quốc XHCN là một chiến lược tổng hợp, toàn diện về bảo vệ Tổ quốc, trong đó lấy chiến lược quốc phòng và chiến lược an ninh làm nòng cốt, kết hợp chặt chẽ với chiến lược ngoại giao và dựa chắc trên cơ sở chiến lược phát triển kinh tế - xã hội. Thấm nhuần quan điểm trên, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng ta đã khẳng định: “*Củng cố quốc phòng, giữ vững an ninh quốc gia, ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng, Nhà nước, của cả hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó Quân đội nhân dân và Công an-nhân dân là nòng cốt*”⁽²⁾.

Hai là, phát huy sức mạnh tổng hợp để bảo vệ Tổ quốc.

Sức mạnh bảo vệ Tổ quốc XHCN là sức mạnh tổng hợp của đất nước và của toàn dân, của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản và sự quản lý, điều hành của Nhà nước XHCN, kết hợp sức mạnh của dân tộc với sức mạnh của thời đại, chú trọng phát huy nhân tố chính trị - tinh thần và tính ưu việt của chế độ XHCN. V.I. Lê-nin từng nhấn mạnh: *Bảo vệ Tổ quốc XHCN là sự nghiệp chính nghĩa, có tính chất toàn dân, toàn diện*.

Việc củng cố và tăng cường sức mạnh bảo vệ Tổ quốc XHCN phải được tiến hành chủ động, tích cực, kiên trì và thường xuyên, kết hợp chặt chẽ xây dựng và bảo vệ toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực cơ bản của đời sống xã hội, từ kinh tế, chính trị, văn hóa, tư tưởng, xã hội, đến quốc phòng và an ninh. Trong đó, cần đặc biệt chăm lo xây dựng hệ thống chính trị, từ Đảng, Nhà nước đến các đoàn thể nhân dân, từ Trung ương đến cơ sở thực sự trong sạch, vững mạnh, thực sự trung thành và tin cậy về chính trị, có sức đề kháng mạnh mẽ làm thất

(2) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr. 86.

bại mọi âm mưu, thủ đoạn phá hoại của các thế lực thù địch, giữ vững và tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, hiệu lực quản lý của Nhà nước XHCN.

Ba là, thường xuyên chăm lo xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh về chính trị.

Trong Cách mạng Tháng Mười, cũng như trong suốt quá trình lãnh đạo và bảo vệ Tổ quốc XHCN, V.I. Lê-nin luôn đặc biệt quan tâm đến xây dựng Hồng quân hùng mạnh trên cơ sở vũ trang toàn dân. Người nhấn mạnh: *“Phải có một đội quân kiên cường vững mạnh”*⁽³⁾, *“Sự vững bền của nước cộng hòa trong cuộc chiến đấu chống đế quốc, thắng lợi của chủ nghĩa xã hội ở Nga và trên toàn thế giới đều tùy thuộc vào sự tăng cường quân đội”*⁽⁴⁾. Theo V.I. Lê-nin, Hồng quân phải được xây dựng theo hướng cách mạng, chính quy, hiện đại, thực sự là một quân đội kiểu mới của giai cấp công nhân và nhân dân lao động do Đảng Cộng sản lãnh đạo.

Trong quan điểm của V.I. Lê-nin, điều quan trọng nhất, có ý nghĩa quyết định là phải giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản đối với lực lượng vũ trang, xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh về chính trị, thể hiện tập trung ở lý tưởng

chiến đấu, cơ chế lãnh đạo và tổ chức, cơ sở chính trị, xã hội, và chức năng, nhiệm vụ của lực lượng vũ trang. Thực tiễn nước Nga sau Cách mạng Tháng Mười chứng minh những luận điểm đó của V.I. Lê-nin là hoàn toàn đúng đắn và cho đến nay vẫn còn nguyên giá trị.

Thấm nhuần tư tưởng của V.I. Lê-nin, trước sự phát triển của tình hình và nhiệm vụ trong thời kỳ mới, chúng ta cần ra sức xây dựng Quân đội nhân dân và Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại; luôn giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với lực lượng vũ trang, lấy xây dựng chính trị làm cơ sở để nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu toàn diện của lực lượng vũ trang, bảo đảm cho Quân đội nhân dân và Công an nhân dân luôn thực sự là lực lượng chính trị - lực lượng chiến đấu trung thành và tin cậy của Đảng, của Nhà nước XHCN và của nhân dân. Quân đội nhân dân và Công an nhân dân phải là lực lượng nòng cốt cùng toàn dân phòng chống có hiệu quả chiến lược “diễn biến hòa bình”, sẵn sàng đánh thắng mọi hành động đe dọa, thù địch; là nhân tố đặc biệt quan trọng góp phần giữ vững sự ổn định

chính trị, bảo đảm cho đất nước luôn chủ động về chiến lược trong mọi tình huống.

Bốn là, cần đẩy mạnh công tác nghiên cứu, giáo dục và tuyên truyền, nâng cao ý thức chính trị, cảnh giác cách mạng cho nhân dân.

Sự sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu là sự sụp đổ của một mô hình CNXH trong quá trình đi tới mục tiêu xây dựng xã hội XHCN. Nó không đồng nghĩa, đồng nhất với sự cáo chung của CNXH với tư cách là một lý tưởng, mục tiêu, một chế độ xã hội kiểu mới thuộc về hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa mà loài người đang vươn tới. Trong quá trình xây dựng CNXH, mỗi nước có một cách lựa chọn mô hình của mình, Liên Xô và Đông Âu chọn mô hình kế hoạch tập trung. Mô hình đó với những điều kiện cụ thể - lịch sử nhất định, đặc biệt trong thời kỳ chiến tranh và thời kỳ đầu xây dựng CNXH có thể là thích hợp, nhưng sai lầm lớn nhất là khi mô hình đó đã trở nên lạc hậu, thậm chí bị biến dạng dẫn tới trì trệ, kìm hãm lực lượng sản xuất phát triển thì những

(3) V.I. Lê-nin: *Toàn tập*, Nxb. Tiến bộ, Mát-xcơ-va, 1978, t. 36, tr. 423

(4) V.I. Lê-nin: *Toàn tập*, *Sđd*, t. 37, tr. 114

người lãnh đạo Liên Xô và Đông Âu lại không nhận thức được sự lạc hậu và lỗi thời đó, hoặc nhận thức được nhưng không có biện pháp đột phá để giải quyết mâu thuẫn này. Hơn nữa, cải tổ đã mất phương hướng, phạm những sai lầm chính trị nghiêm trọng dẫn tới thất bại và đổ vỡ. Sau những diễn biến ở Liên Xô dẫn tới đổ vỡ và tan rã hệ thống XHCN, các nước XHCN còn lại và phong trào cộng sản quốc tế ra sức khắc phục khủng hoảng, thoái trào để tiếp tục phục hồi và phát triển CNXH trên một trình độ mới thông qua cải cách, đổi mới để phát triển.

Việt Nam vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lê-nin phù hợp với thực tiễn đất nước, đề ra các biện pháp đột phá để giải quyết các vấn đề thực tiễn trên cơ sở kiên định mục tiêu, lý tưởng, giữ vững định hướng XHCN. Những thành tựu to lớn của Việt Nam trong xây dựng CNXH; sự phục hồi của các đảng cộng sản, đảng cánh tả ở khắp nơi trên thế giới; xu hướng cánh tả và hướng theo CNXH của nhiều nước ở châu Mỹ la-tinh... khẳng định sức sống mãnh liệt của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, của Cách mạng Tháng Mười và triển vọng tích cực của CNXH. Thực tiễn đó là cơ sở quan trọng để chúng ta làm tốt công tác tuyên truyền,

giáo dục chính trị tư tưởng, làm cho mọi công dân vững tin và thấy được nhiệm vụ cao cả và nghĩa vụ thiêng liêng của mình đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc XHCN.

Trong bối cảnh hiện nay, khi phòng, chống chiến lược “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ” cùng với phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trở thành nhiệm vụ cấp bách, thì lòng tin của nhân dân là thứ vũ khí sắc bén, bức tường thành vững chắc nhất, không âm mưu, thủ đoạn nào có thể chống phá nổi, bởi vậy Đảng, Nhà nước và cả hệ thống chính trị đặc biệt chú ý xây dựng và củng cố niềm tin trong nhân dân. Cùng với đó, tuyên truyền và giáo dục để nhân dân nhận thức được lòng yêu nước cũng chính là yêu XHCN, bảo vệ độc lập phải gắn bó với bảo vệ Tổ quốc XHCN. Trên cơ sở đó, cảnh giác phát hiện và đấu tranh kịp thời với các luận điệu sai trái, thù địch ngay từ cơ sở.

Năm là, tăng cường, nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với Quân đội nhân dân và Công an nhân dân.

Cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga và thực tiễn lịch sử khẳng định sâu sắc vai trò to lớn của các lực lượng vũ trang. Nhân tố giữ vai trò

quyết định bản chất, sức mạnh chiến đấu và sự trưởng thành các lực lượng vũ trang cách mạng đó chính là vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, sự quản lý của Nhà nước XHCN đối với lực lượng vũ trang. Giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với lực lượng vũ trang nhân dân trong mọi tình huống, nhằm làm cho lực lượng vũ trang nhân dân tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước, Tổ quốc và nhân dân.

Do đó, cần phải không ngừng củng cố và phát huy vai trò lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, gắn với tăng cường công tác đảng, công tác chính trị trong Quân đội nhân dân và Công an nhân dân. Đổi mới nội dung, hình thức lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng; sự quản lý điều hành của chính quyền địa phương đối với lực lượng vũ trang; đổi mới nội dung, hình thức kết hợp giữa các cơ quan chức năng của Đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội với các đơn vị quân đội, công an, bộ đội biên phòng, cảnh sát biển trong thực hiện nhiệm vụ quốc phòng - an ninh trên địa bàn... Tuyệt đối không để Quân đội nhân dân và Công an nhân dân bị “phi chính trị hóa” và bị vô hiệu hóa ■